

Od redakcji (Editorial)

Oddajemy Państwu do rąk kolejny, siódmy już numer rocznika „Edukacyjna Analiza Transakcyjna”. Rok 2018 przyniósł wiele zmian. Pierwszą z nich jest zmiana personalna na stanowisku Redaktora Naczelnego. W tym miejscu należy wyrazić wdzięczność wieloletniemu patronowi naszego pisma, dr. hab., prof. UJD Jarosławowi Jagiele za pracę, czas, inspiracje i wyznaczony azymut działań. Informujemy jednocześnie, że dotychczasowy Redaktor zgodził się nadal służyć nam pomocą, przyjmując zaszczytną funkcję Redaktora Honorowego czasopisma. Oficjalny patronat nad aktualnym numerem pisma przejął natomiast dr Zbigniew Łęski – do tej pory członek Rady Redakcyjnej, a ponadto członek Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej, autor artykułów naukowych, administrator stron internetowej czasopisma oraz Zespołu.

Zmianie uległa także nasza strona internetowa. Jest to wynikiem starań Redakcji o poszerzenie zasięgu czasopisma, a przez to dotarcie do jeszcze szerszego grona Czytelników, co z każdym kolejnym numerem udaje się nam coraz lepiej. W tym miejscu podziękowania należą się Państwu – naszym Czytelnikom – za niesłabnące zainteresowanie, pozytywne informacje zwrotne i sugestie tego, co moglibyśmy robić jeszcze lepiej. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom wyrażanym wobec współczesnych najlepszych czasopism naukowych, zmodyfikowaliśmy naszą stronę internetową tak, by umożliwiała w pełni elektroniczny obieg dokumentów i spełniała wszystkie wymogi, jakie stawiane są przez najważniejsze bazy danych charakteryzujące czasopisma naukowe. Tym samym rozpoczynamy proces, którego efektem będzie indeksacja Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej w kolejnych bazach danych oraz stopniowe przejście do formy elektronicznej jako podstawowej wersji publikacji, a w konsekwencji umiędzynarodowienie i poszerzenie zasięgu Czasopisma.

Oddawany do Państwa rąk numer obfituje w niezwykle ciekawe teksty, których autorami są zarówno osoby ze świata nauki, jak i praktycy, inspirujący naukę własnymi doświadczeniami i wykorzystujący analizę transakcyjną w działaniach praktycznych. Z całą pewnością każdy z artykułów zasługuje na zainteresowanie Czytelników, warto więc o nich choćby pokrótce wspomnieć. Jako pierwszy polecamy artykuł Agnieszki Woś-Szymanowskiej *Process Communication Model – skuteczne narzędzie wspierające edukację*. Autorka jest certyfikowanym trenerem i coachem, a zatem jej punkt widzenia jest połączeniem wiedzy merytorycznej z doświadczeniem praktycznym. Autorka odwołuje się do koncepcji osobowości, wskazując najskuteczniejsze drogi kontaktu z osobami uczestniczącymi w procesie edukacyjnym.

Bardzo bliskim zagadnieniem, jak powyżej, zajęła się Aleksandra Klupś w trzecim w kolejności artykule pt. *Edukacyjny i komunikacyjny kontekst koncepcji „drzwi kontaktu”*. Autorka jest praktykiem pracującym z uczniami, nauczycielami oraz rodzicami, a więc w szeroko pojętym środowisku edukacyjnym. Z tej właśnie perspektywy przygląda się ona opisywanej przez siebie koncepcji.

Wymienione powyżej teksty rozdziela anglojęzyczny artykuł Piotra Jusika *Strokes, games and learning in groups*. Autor pochwalić się może doświadczeniem zdobytym między innymi w pracy terapeuty, trenera i coacha w Wielkiej Brytanii, a także w wielu innych krajach świata. W swoim tekście powołuje się na przykłady własnej praktyki zawodowej, charakteryzując je z perspektywy edukacyjnej analizy transakcyjnej.

Czwarty artykuł w dziale *AT w edukacji* to osobista refleksja Agaty Szekeiły, pod tytułem *Korepetycje w ujęciu relacyjnym: uczenie się i nauczanie jako proces terapeutyczny. Refleksja w oparciu o model analizy transakcyjnej*. Autorka jest psychologiem i doktorantką w Instytucie Psychologii UAM w Poznaniu, a zarazem nauczycielem – matematykiem. Tekst jest ciekawym spojrzeniem praktycznym na poruszany problem w paradygmacie analizy transakcyjnej.

Pierwszy dział siódmego numeru „Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej” zamyka artykuł Włodzimierza Świątka, w którym Autor odwołuje się do przykładu nauczyciela i trenera Kena Cartera, przeprowadzając analizę jego zachowań, emocji i działań w procesie pracy z młodzieżą, z perspektywy wzorców archetypowych Wojownika i Zwycięzcy.

Drugi dział bieżącego numeru, zatytułowany *Analiza transakcyjna na innych polach*, prezentuje się również ciekawie. Zawiera on szereg tekstów tworzonych przez ludzi nauki, którzy wskazują szerokie horyzonty możliwości aplikacji analizy transakcyjnej. Rozpocznijmy zatem od publikacji Katarzyny Klimkowskiej *Zastosowanie podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach we wzmacnianiu stanu Ja-Doroślego*. Autorka wskazuje na punkty łączące koncepcję analizy transakcyjnej oraz podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach (PSR), zwracając uwagę na możliwości łączenia zasobów obu podejść we wzmacnianiu stanu Ja-Dorośli.

Kolejny tekst, autorstwa Doroty Pankowskiej, dotyczy z kolei wulgaryzacji języka z perspektywy AT. Autorka analizuje opisy 200 codziennych sytuacji, w których zostały użyte słowa i zwroty wulgarne, określając aktywność stanów Ja nadawców oraz ich pozycje życiowe.

W następnym artykule, opracowanym przez Izabelę Krasiejko, znajdujemy analizę transakcji pojawiających się w kontakcie pomiędzy asystentami rodziny a ich klientami, w oparciu o konkretne przykłady zaczerpnięte z praktyki.

Niezwykle ciekawą inicjatywę podniósł także Zbigniew Wieczorek w ostatnim ze znajdujących się w omawianym tu dziale tekstów, pt. *Wykorzystanie analizy transakcyjnej w badaniach mediów społecznościowych*. W oparciu o technologię Big Data, Autor przyjrzał się portalom społecznościowym z perspektywy języka analizy transakcyjnej.

Psychopedagogika poznania i myślenia, czyli o związkach koncepcji poznawczych z edukacyjną analizą transakcyjną (cz. 3) to kolejna część prezentowanego już w poprzednich numerach i dobrze znanego Czytelnikom cyklu *Edukacyjna analiza transakcyjna na tle innych kierunków psychopedagogicznych* autorstwa Jarosława Jagieły.

W dziale *Na pograniczu dziedzin* pojawiły się tym razem teksty dotyczące problematyki szeroko pojętej edukacji medialnej. Mogą one stanowić istotną inspirację dla analityków transakcyjnych, gdyż – jak wielokrotnie już dowiedziono – obszar kontaktu człowieka z nowymi technologiami można doskonale opisywać, wykorzystując w tym celu koncepcję analizy transakcyjnej. Znajdziemy tutaj 5 tekstów, które odnoszą się do nauki programowania, elementów sztuki w edukacji, opisu projektu STEM, obecności smartfonów na lekcji czy też edukacji multimedialnej w przedszkolach. Tam, gdzie było to uzasadnione, dodano wprowadzenia autorstwa Zbigniewa Wieczorka, ukazujące, w jaki sposób tematyka artykułu koresponduje z koncepcją analizy transakcyjnej.

W numerze nie zabrakło działu *Czytając TAJ*. Tym razem Jarosław Jagieła zapoznaje nas z opracowaną w Japonii metodą określaną jako Terapia Pisania Ról, którą można stosować w połączeniu z analizą transakcyjną.

Na końcu znajdują się dwa sprawozdania. Anna Pierzchała opisuje wdrażany przez siebie w jednym z sosnowieckich przedszkoli oraz w szkole podstawowej projekt pod tytułem *Uniwersytet Małego Profesora. Program rozwijający kompetencje społeczne dzieci w oparciu o założenia analizy transakcyjnej*. Z kolei Adrianna Sarnat-Ciastko przygotowała sprawozdanie z realizacji badań ewaluacyjnych ogólnopolskiego projektu *Wychować Człowieka Mądrego*, w których brali udział członkowie Zespołu Badawczego Edukacyjnej Analizy Transakcyjnej.

Numer zamyka przygotowana przez Jarosława Jagiełę recenzja książki Krystyny Doroszewicz oraz Małgorzaty Gamian-Wilk – *Uległość w bliskich relacjach*, wydanej w Gdańsku w 2015 roku przez Wydawnictwo Naukowe Katedra.

Prezentując w skrócie zawartość wszystkich tekstów zamieszczonych w niniejszym numerze czasopisma, mamy nadzieję zainspirować Czytelników do głębszej ich analizy. Mamy także przekonanie o ich wartości merytorycznej, licząc jednocześnie na to, że skłonią one Państwa do przemyśleń i dalszych poszukiwań w naszej wspólnej przestrzeni, jaką jest analiza transakcyjna. Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych współpracą na wspomnianą na początku stronę internetową pisma oraz do nawiązania z nami bezpośredniego kontaktu.

Kończąc, podkreślmy, że pragniemy kontynuować tradycję zapoczątkowaną przez dotychczasowego Redaktora Naczelnego profesora Jarosława Jagiełę i ostateczną ocenę zamieszczonych w tym numerze pisma artykułów pozostawiamy Państwu – naszym Czytelnikom oraz przyszłym Autorom.

Redakcja